

Bogár László: A hetedik iksz

2016 augusztus 03. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A kenyér kilója és a tej literje egyaránt kilencven fillérbe került. És fontos volt az is, hogy a búza ára igazodási pont legyen...

Hetven évvel ezel?tt ért véget a modern pénztörténet egyik legsúlyosabb inflációjának rövid, de kegyetlen id?szaka, megszületett az új pénz, a máig is fogalomban lév? forint. A peng? gyakorlatilag egyetlen év alatt megsemmisült. A magyar történelemben korábban els?ként Károly Róbert veretett forintot 1325-ben korabeli firenzei liliomos aranypénzek mintájára. A forint neve ebb?l az olasz kifejezésb?l ered. Károly Róbert Anjou-liliomos aranyforintjai után 1857 és 1892 között szintén a forint volt Magyarország és az egész Habsburg Birodalom, majd az Osztrák–Magyar Monarchia hivatalos pénzneme.

Az 1857 és 1892 között forgalomban lev? forint váltópénze a krajcár, a harmadik forinté az 1999-ig érvényben lév? fillér volt. A peng? megsemmisülésének folyamata drámai pontossággal mutatja meg, hogy a világ leganyagibb dolga, a pénz, a világ legszellemibb „dolgára”, a hitre és a bizalomra épül. Márpedig a nemcsak fizikailag, de lelki, erkölcsi, szellemi szempontból is szétzilált országban „kifogyott” a hit és a bizalom. A forintalapú pénzrendszert a 9.000/1946. rendelet vezette be a peng? pénzrendszere helyére. Az új valuta átszámítási kulcsa: 1 forint = 4x1029 peng? volt. De teljesen nyilvánvaló, hogy a peng? akkor már nem létezett. Helyét a közvetlen árucsere, illetve az arany és a dollár vette át. A bankjegyek el?állításakor nehézséget jelentett a speciális papír hiánya, mert a hatalmas mennyiség? inflációs papírpénz kibocsátásakor a papírkészletet is felhasználták. Francia és finn importból szerezték be a megfelel? mennyiség? és min?ség? alapanyagot. Ez a forint még aranyalapú pénz volt a kibocsátáskor. Egy forint 0,0757575 gramm arannyal, egy kiló arany 13 210 forinttal volt egyenl? a rendelet szerint. A Magyar Nemzeti Banknak a háború alatt elhurcolt aranykészletét, 28,8 tonnát és egyéb más értékeinket 1946. augusztus 6-án szállította vissza az amerikai hadsereg.

Ez akkori árfolyamon háromszázhetvennégymillió forintnak, illetve harminckétmillió amerikai dollárnak felelt meg (kétezer-hatszázhatvanhárom darab aranyrúd, egy tonna aranypénz és arany granulátum). Kicsit talán furcsa belegondolni, hogy akkor tizenháromezer forint volt egy kilogramm, ma viszont nagyjából egy gramm monetáris arany kerül ennyibe, így nem kell sokat számolni ahhoz, hogy megkapjuk, az 1946. augusztus 1-jén bevezetett forint aranyban számítva éppen ezerszer annyit ért, mint a mai. Ez hetven év alatt évente átlagosan éppen tízszázalékos inflálódást jelent. Az akkoriban az aranyhoz rögzített árfolyamú dollárban kifejezve, a legalábbis formálisan konvertibilisnek nyilvánított forint 11,7 dollárt ért. De mivel az új forint a magyar belföldi személyek számára természetesen nem volt dollárra váltható, így a dollár azonnal kialakuló feketepiaci ára ötven-hatvan forint körül lehetett. És mivel a dollár hivatalos, de most már valóságos árfolyama nagyjából huszonötszörösére n?tt (kétszáznyolcvanöt forint körül van), a forint pedig ezredrészére gyengült, így ebb?l azt is megállapíthatjuk, hogy közben az aranyhoz képest a dollár is negyvenedére csökkent. A negyvenedére romló dollár, és a dollárhoz képest huszonötöd részére romló forint ennek a két adatnak a szorzataként jutott az eredeti ezredrészét jelent? szintre. Érdemes kicsit szemügyre venni azt is, hogy mi mennyibe került az új forintban kifejezve a bevezetés pillanatában. Nos, a kenyér kilója és a tej literje egyaránt kilencven fillérbe került akkor.

Ezeknek a cikkeknek ehhez képest ma nagyjából háromszázszoros az ára, tehát az alapvet? élelmiszerek lényegesen lassabban drágultak, mint ahogy az átlagos árszint emelkedett. Fontos törekvés volt, hogy a búza ára igazodási pont legyen, negyven forint volt egy mázsa bel?le. Érdekességként jegyzem meg, hogy a benzin literjének ára csak a kétszázszorosára n?tt, egy perc telefonbeszélgetés pedig mindössze százszorosára. Igazán jelent?s mértékben a lakhatás drágult, akárcsak általában a sok él?munkát tartalmazó szolgáltatások. Például egy hajvágás, ami ma – a férfiakat tekintve – háromezer forint, akkor mindössze egyetlen forintba került. De egy ma tízmillió forintba kerül? lakás nagyjából háromezer forintot ért 1946-ban. Bár a forint bevezetése és a bevezetés viszonylagos sikeressége mögött globális hatalmi alku állt, az els? évtizedben az inflálódás igen jelent?s volt. Egy évtized elteltével már csak nagyjából a tizedét érte. Ezt követ?en a hetvenes évek közepéig meglep?en stabilnak bizonyult a forint, ez alatt a közel két évtized alatt nagyjából mindössze kétszeresére emelkedett az árszínvonal.

Ráadásul úgy, hogy közben az áruhiány jelent?s részben még enyhült is, tehát nem arról volt szó, hogy infláció ugyan nincs, de ezzel párhuzamosan áru sincs. Aligha véletlen, hogy a nemzetközi elemzések szerint a magyar életszínvonal az elmúlt évszázadban 1914-ben és 1974-ben volt a legközelebb a leggazdagabb nyugat-európai értékhez. Aztán újabb, gyorsuló inflációt hozó, több mint három évtized következett – a „hosszú rendszerváltás” id?szaka. A hetvenes évek közepét?l napjainkig csaknem ötvenszeresére n?tt az árszínvonal. Az el?ttünk álló évtized globális örvénylései miatt nehéz megmondani, hogy megéri-e a nyolcadik ikszet, de az biztos, hogy az elmúlt háromszáz év leghosszabb ideig regnáló pénze lesz a magyar forint. Valójában persze nem „magyar”, hanem inkább a globális pénzhatalom magyarországi fizet?eszköze, de az utóbbi években legalább kísérlet történik ennek a függésnek a lazítására. Szóval Isten éltesse a forintunkat!

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló